

VÝZKUMY V ZAHRANIČÍ

VULKANOGENNÍ EDAFOIDY ZÁPADNĚ OD MALPAISILLO (NIKARAGUA)

Volcanogenic edaphoids west from Malpaisillo (Nicaragua)

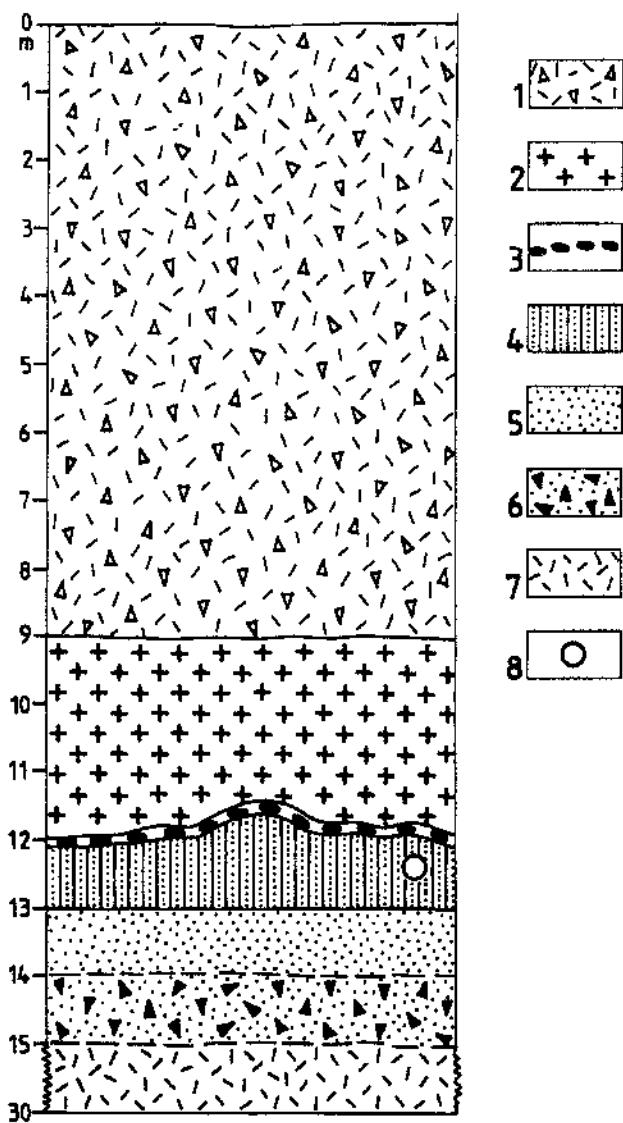
PAVEL HAVLÍČEK¹ – LIBUŠE SMOLÍKOVÁ²

¹ Český geologický ústav, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1

² Univerzita Karlova v Praze, Ústav geologie a paleontologie, Přírodovědecká fakulta, Albertov 6, 128 43 Praha 2

Key words: Palaeopedology, Volcanogenic Edaphoids

Abstract: Identification of the edaphoids is rather difficult because they can be best distinguished by microscopic studies and in particular by micromorphological (soil) analyses. The edaphoids have been identified in situ for the first time in the area between León and Malpaisillo.

Mezi Leónem a Malpaisillo je v S–J protaženém maaru vyvinuto až 30 m mocné souvrství pyroklastik s čedičovým lávovým proudem uprostřed (MA-22). Na alterovaných popelech a tufech náležejících k maarové sekvenci a pod čedičem vystupuje poloha lateritických a braunlehmovitých vulkanogenních edafoidů (barva: 7,5 R 5/8 – měřeno za sucha). Jsou promíseny s rozměrnými plagioklasy s dobrě zachovanou zonální strukturou, zdvojetnělými ortoklasamy, pyroxeny a amfiboly, křemen je zastoupen sporadicky; v úlomcích hornin dominují andezity s výraznou ofitickou strukturou. Základní hmota je pronikavě červeně zbarvená.

Jde o další důkaz hojně přítomnosti vulkanogenních edafoidů ve vulkanické oblasti Nikaragui. Potvrdilo se, že se jedná vlastně o původní útvary vyvinuté z pyroklastik bohatých na jemné vulkanické sklo. Makroskopicky se velmi podobají půdám, od nichž se liší genézí. Vznik půd je totiž podmíněn pedogenetickými faktory, kdežto vulkanogenní edafoidy vznikly vulkanotermicky. Edafoidy mají některé obdobné vlastnosti jako půdy vlhkých tropů. Jsou často přemístěné a tvoří i mocná souvrství.

Pomocí metody půdní mikromorfologie jsme zjistili materiál vulkanogenních edafoidů na řadě lokalit, např. na jižním a jihovýchodním svahu vulkánu Casita, v okolí Leónu atd. (HRADECKÝ et al. 1997, 1998, 1999, 2000).

Literatura

- HRADECKÝ, P. – HAVLÍČEK, P. – NAVARRO, M. – NOVÁK, Z. – STANÍK, E. – ŠEBESTA, J. (1997): Geologická studie: výzkum přírodních rizik a zranitelnosti horninového prostředí v oblasti Managua. – MS, Čes. geol. úst. Praha ve spolupráci s Nicaragujským institutem teritoriálních studií. Praha, Managua.
- HRADECKÝ, P. – HAVLÍČEK, P. – MŁCÓCH, B. – NAVARRO, M. – NOVÁK, Z. – STANÍK, E. – ŠEBESTA, J. (1998): Geologická studie: výzkum přírodních rizik a zranitelnosti horninového prostředí v oblasti Managua. – MS, Čes. geol. úst. Praha ve spolupráci s Nicaragujským institutem teritoriálních studií. Praha, Managua.
- HRADECKÝ, P. – HAVLÍČEK, P. – HRUBEŠ, M. – MŁCÓCH, B. – OPLETAL, M. – ŠEBESTA, J. – TOMAS, R. (1999): Geologická studie: výzkum přírodních rizik a zranitelnosti horninového prostředí, oblast

Obr. 1. Profil maarovou stěnou z. od Malpaisillo. 1 – maarová sekvence, částečně zasuceno, 2 – čedič, 3 – červeně zbarvené strusky, 4 – červenohnědě zbarvené („vypálené“) vulkanogenní edafoidy, 5 – silně alterovaný popel, 6 – šedočerné tufy s kameny (maarová sekvence), 7 – osyp, 8 – odber vzorku na mikromorfologické určení